

Pacjenci w badaniach

<https://pacjentwbadaniach.abm.gov.pl/pwb/aktualnosc/aktualne-wydarzenia-i-i/1953,Ogolnopolski-Dzien-Transplantologii-medycyna-transplantacyjna-cz-I.html>
2023-06-04, 12:14

Ogólnopolski Dzień Transplantologii – medycyna transplantacyjna cz. I

26 stycznia 1966 r. na Akademii Medycznej w Warszawie przeprowadzono pierwszy w Polsce udany przeszczep nerki pobranej od osoby zmarłej. Wydarzenie to było przełomowe dla rozwoju medycyny transplantologicznej w kraju – od tego czasu wykonano ponad 36 tys. przeszczepień narządów, a samo leczenie tą metodą umożliwia powrót do zdrowia ok. 1-1,5 tys. osobom w skali roku. Na pamiątkę tego osiągnięcia w dniu 26 stycznia obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Transplantacji.

Transplantacja polega na pobieraniu zdrowych tkanek, narządów lub komórek od dawcy i wszczepieniu ich w specjalnie przygotowanym miejscu u biorcy. Celem zabiegu jest przywrócenie prawidłowych funkcji naszego ciała, a w konsekwencji poprawa zdrowia, czy uratowanie życia osobie chorej.

Przeszczepianie ratuje życie wielu chorym, a dawstwo nie przynosi dawcy szkody. W Polsce w każdej chwili liczba potencjalnych biorców wynosi kilka tysięcy. W 2021 r. najczęściej oczekujących na przeszczep dotyczyło tkanek oka (ponad 3 tys.) nerek (ponad 900) oraz komórek krwiotwórczych (ponad 700). Pomimo rozwoju transplantologii i poprawy świadomości społecznej dotyczącej oddawania tkanek lub narządów do przeszczepu, liczba wykonywanych rocznie zabiegów nie pokrywa wszystkich potrzeb, a część chorych nie doczeka przeszczepienia. Szacuje się, że na świecie w ciągu każdej godziny co najmniej kilka kolejnych osób jest kwalifikowanych do zabiegu, zaś codziennie kilkunastu chorych umiera z powodu opóźnienia w jego wykonaniu.

Dawcą może zostać każdy z nas. Osoby zdrowe mają możliwość oddania nerki, segmentów wątroby lub szpiku kostnego, pod warunkiem wyrażenia zgody na przeszczep i jedynie w sytuacji, gdy ich życie nie zostanie narażone na niebezpieczeństwo. Większość narządów i tkanek do przeszczepów pobierane jest jednak ze zwłok osób, które za życia nie wyraziły sprzeciwu wobec takiego działania. Zabieg można wykonać, gdy zostały wyczerpane wszystkie możliwości leczenia i komisyjnie stwierdzono śmierć mózgową potencjalnego dawcy. Narządy i tkanki pochodzące od jednego zmarłego mogą uratować życie nawet szczęściu osobom. W Polsce obowiązuje zasada domniemanej zgody na pobranie (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2006 roku). Zgodnie z nim organy od zmarłej osoby można pobrać, jeśli nie wyraziła ona sprzeciwu w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów. W praktyce decyzja ta jest zawsze konsultowana z rodziną zmarłego.

Rozwój medycyny transplantacyjnej związany jest z prowadzeniem badań klinicznych w tym obszarze. Pomimo ogromnego postępu na przestrzeni lat, nadal jest miejsce na innowacje, które w niedalekiej przyszłości mogą mieć pozytywny wpływ na zdrowie i życie wielu chorych. Więcej informacji na temat obecnie prowadzonych badań zostanie przedstawionych w drugiej części artykułu.

Bibliografia:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/26-stycznia-obchodzony-jest-ogolnopolski-dzien-transplantacji>

<http://www.poltransplant.org.pl/#gsc.tab=0>

Biuletyn Informacyjny Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji "Poltransplant" 2022

<https://transplantacja.org.pl/transplantacja/transplantacja-informacje-ogolne/>

Autor: Maciej Janiec- specjalista ds. badań klinicznych

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)